

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu Sp. z o.o.

PWiK

PWiK w Brzegu Sp. z o.o.

Sprawozdanie PWiK za 2014 rok

Rok 2014 to dwudziesty drugi rok działalności spółki, piąty rok od zakończenia realizacji Projektu Funduszu Spójności (FS) „Oczyszczanie ścieków w Brzegu” i złożenia do Komisji Europejskiej Raportu Końcowego. W grudniu 2013 roku Komisja Europejska ostatecznie rozliczyła realizowany od 2003 roku Projekt „Oczyszczanie ścieków w Brzegu” przekazując stronie polskiej Płatność Końcową w wysokości 20% dotacji - około 3,4 mln Euro z Funduszu Spójności. Po przekazaniu w styczniu 2014 roku środków na rachunek PWiK spłacono pożyczkę płatniczą w wysokości 3,3 mln Euro, zaciągniętą w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW). Przekazanie przez Komisję Europejską Płatności Końcowej następuje dopiero po zatwierdzeniu Raportu Końcowego – rozliczenia Projektu oraz przyjęciu tzw. Deklaracji Zamknięcia. Oczekiwanie na przekazanie ostatniej transzy alokacji środków Funduszu Spójności wiązało się z procedurą wyliczenia ostatecznej wysokości dotacji. W przeważającej większości Projektów Funduszu Spójności Komisja Europejska nakładała indywidualne korekty finansowe. W przypadku brzeskiego projektu Komisja zatwierdziła Płatność Końcową w wysokości wnioskowanej przez PWiK. W 2014 roku na rachunek Spółki wpłynęła również równowartość ponad 340 000 Euro z budżetu państwa. Kwota ta stanowiła zwrot tzw. korekty systemowej, którą Komisja Europejska nałożyła na wszystkie projekty Funduszu Spójności i wynikała z niedostosowaniem prawa polskiego do dyrektyw unijnych.

Wyniki roku 2014 nawet bez uwzględnienia dotacji świadczą o stabilnych podstawach działalności Spółki. Podobnie jak w latach ubiegłych, w działalności podstawowej utrzymuje się dominująca rola gospodarki ściekowej, przychody uzyskiwane z niej to około 67% ogółu przychodów Spółki. Przyrost ilości ścieków kierowanych na oczyszczalnię przekroczył zakładane w Projekcie FS wielkości, głównie dzięki ściekom pochodzącym ze strefy aktywności gospodarczej w Skarbimierzu, a obecne ilości i stężenia ścieków dopływających na oczyszczalnię zbliżają się do granicy określonej w pozwoleniu wodno-prawnym. Podobnie jak w latach ubiegłych dodatni wpływ na finanse Spółki miały również opłaty dodatkowe za ścieki przemysłowe powstające w strefie.

Podstawowym zadaniem Spółki jest zaopatrzenie w wodę wszystkich mieszkańców miasta i podmiotów gospodarczych działających na tym terenie oraz odbiór i oczyszczenie ścieków z terenu miasta Brzeg i okolicznych gmin.

Zasięg działalności pokrywa się z obsługiwana przez Przedsiębiorstwo infrastrukturą. Spółka obsługuje stację uzdatniania wody w Gierszowicach wraz z siecią wodociągową na terenie Brzegu i gminy Olszanka oraz oczyszczalnię ścieków w Brzegu z systemem kanalizacyjnym obejmującym Brzeg i 34 miejscowości w opolskich gminach Lubsza, Olszanka, Lewin Brzeski, Skarbimierz i dolnośląskiej gminie Oława.

W 2014 roku, przychody z działalności podstawowej, w pełnym zakresie pokryły koszty tej działalności. Rentowność zapewniają również dodatkowe działania podejmowane przez Spółkę – m.in. realizacja zleceń zewnętrznych, utylizacja tłuszczów odpadowych. Spółka zarabia też na odsetkach od lokat i nieterminowych płatności za wykonane przez Spółkę usługi.

Zaopatrzenie w wodę

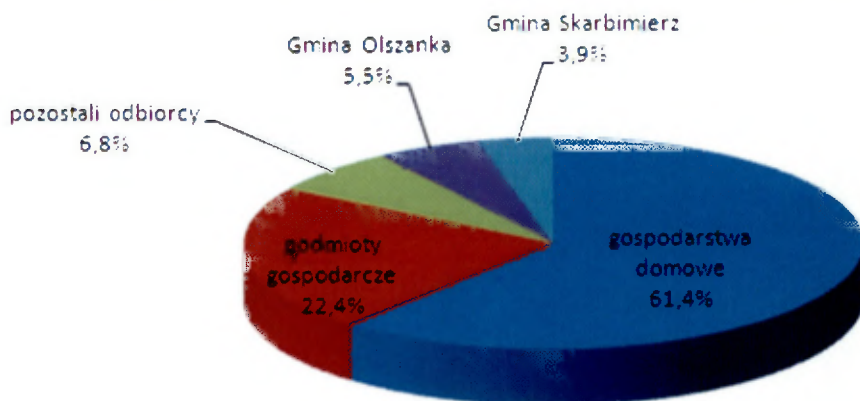
W 2014 roku pobrano ogółem 2 259 302 m³ wody, z czego 99,4 % stanowiła woda ze studni IV rzędowych (łącznie z ujęcia w Gierszowicach i Obórkach) a 0,6 % z ujęcia wody powierzchniowej w Obórkach.

Średnie pobory wody w poszczególnych kategoriach w 2014 roku wynosiły:

z ujęcia IV-rzędowego Gierszowice	$Q_{\text{śr.d}} =$	2 948,0 m ³ /d	- 47,6 %
z ujęcia IV-rzędowego Obórki	$Q_{\text{śr.d}} =$	3 204,1 m ³ /d	- 51,8 %
z ujęcia wód powierzchniowych	$Q_{\text{śr.d}} =$	37,8 m ³ /d	- 0,6 %
Razem	$Q_{\text{śr.d}} =$	6 189.9 m³/d	

Woda uzdatniana na Stacji Uzdatniania Wody w Gierszowicach dostarczana jest głównie na potrzeby miasta – w 2014 roku sprzedaż dla miasta stanowiła 90,6 %.

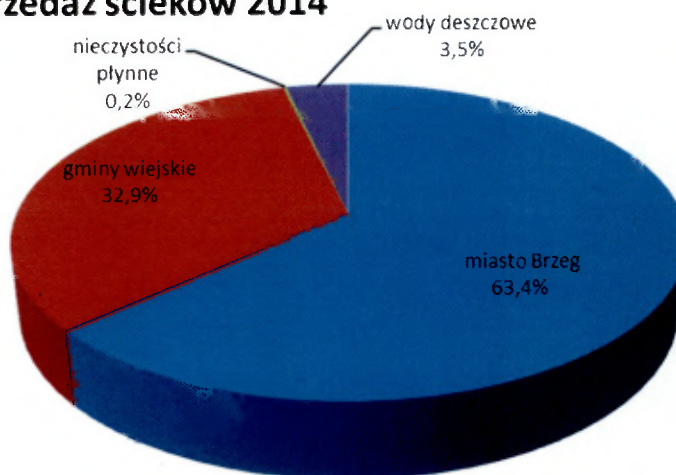
Struktura sprzedaży wody w 2014 roku

Gospodarka ściekowa

Analizując przychody uzyskiwane w gospodarce ściekowej należy zauważyć, że ilość ścieków pochodzących z miasta Brzeg nieznacznie przekroczyła wielkości zaplanowane (o 0,4%); stanowią one ponad 63% ogólnej ilości ścieków, a z terenów wiejskich pochodzi prawie 33% ścieków. Ilości ścieków pochodzących z gmin wiejskich przekracza o blisko 20% zakładany w Projekcie Funduszu Spójności efekt ekologiczny.

Sprzedaż ścieków 2014

W poszczególnych latach sprzedaż ścieków kształtowała się następująco:

w tys. m³/rok

	2012	2013	2014
<i>Ilość sprzedanych ścieków ogó-</i>	2 602,7	2 654,5	2 594,4
- Miasto Brzeg	1 667,8	1 670,1	1 644,6
- gminy wiejskie	834,5	864,1	854,1
- nieczystości płynne	2,9	3,9	6,2
- wody opadowe *	97,5	116,4	89,5

* wody deszczowe z dróg krajowych i powiatowych oraz Eko Skarbimierz

Zestawienie najważniejszych danych dotyczących oczyszczalni ścieków za rok 2014:

- 3 917 681 m³/rok ścieków oczyszczonych (w tym ścieki deszczowe z kanalizacji ogólnospławnej), średniodobowa – 10 733 m³/dobę,
- 4 865 t wytworzonych osadów ściekowych, z czego wykorzystano rolniczo 3 154 t,
- Poddano odzyskowi 162,98 t piasku z piaskowników oraz 182,4 t z czyszczenia kanalizacji,
- 3 739,5 t przyjętych do odzysku odpadów i tłuszczów odpadowych w tym 2 253 t z Zakładów „Kruszwica”,
- 711 247 m³ wyprodukowanego biogazu,
- 1 080,796 MW wyprodukowanego prądu w układzie kogeneracji.

Analizując wyniki pracy oczyszczalni ścieków należy podkreślić, że niezależnie od przychodów związanych z odbiorem ścieków, w roku 2014 uzyskano dodatkowy przychód w wysokości 320 907 zł z tytułu przyjęcia odpadów do odzysku w tym tłuszczów, a dzięki efektywnej pracy instalacji przeróbki osadów, wyprodukowano prąd w układzie kogeneracji, co potwierdzono uzyskanymi tzw. świadectwami pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych w ilości 1 080,796 MW, co po kursie Towarowej Giełdy Energi z dn. 31.12.2014 przelicza się na dodatkowy przychód w wielkości 159 368 zł.

Inwestycje

Wartość przeprowadzonych w 2014 roku inwestycji zamknęła się kwotą ponad 8,5 mln złotych. Z ważniejszych zrealizowanych zadań należy wymienić: zakup samo-

chodu specjalistycznego do czyszczenia kanalizacji, termoizolację obiektów stacji uzdatniania wody, termomodernizację i przebudowę budynku biurowego, budowę 3 studni zastępczych oraz wymianę przyłączy wodociągowych na terenie miasta Brzeg. Podkreślenia wymaga również trwająca realizacja dozbrojenia ulic osiedla Tivoli w sieć wodociągowo-kanalizacyjną (zadania realizowane w oparciu o porozumienia z Miastem Brzeg) oraz budowa sieci w Gminie Skarbimierz (współfinansowana ze środków Gminy Skarbimierz).

W 2013 roku rozpoczęto przygotowanie dokumentów aplikacyjnych Projektu „Oczyszczanie ścieków w Brzegu – faza II”. Ostateczny zakres przedsięwzięcia ustalono w listopadzie a w grudniu 2013 roku złożono wniosek o dofinansowanie Projektu z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) – Priorytet 1 Gospodarka wodno-ściekowa. Po podpisaniu w lipcu 2014 roku Umowy o Dofinansowanie PWiK przystąpiło do realizacji kolejnego Przedsięwzięcia współfinansowanego ze środków unijnych.

Warto podkreślić, że zostało ono ujęte w perspektywie 2007-2013 POIiŚ jako jedno z ostatnich zadań w działaniu „gospodarka wodno-ściekowa”. Projekt obejmuje 8 kontraktów wykonawczych w tym: bezwykopową renowację kanałów w Brzegu, wykonanie nowej linii zagęszczania osadu i zadaszenie magazynu osadu na terenie brzeskiej oczyszczalni ścieków oraz doposażenie nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych w infrastrukturę wod-kan na terenie Brzegu, Skarbimierza oraz w Gminie Lubsza. Zgodnie z Umową wartość inwestycji to ponad 23,5 mln zł brutto z czego dofinansowanie unijne wynosi ponad 12,5 mln zł. Termin zakończenia Projektu to koniec 2015 roku a rozliczenie płatności końcowej i efektu ekologicznego nastąpi w roku 2016.

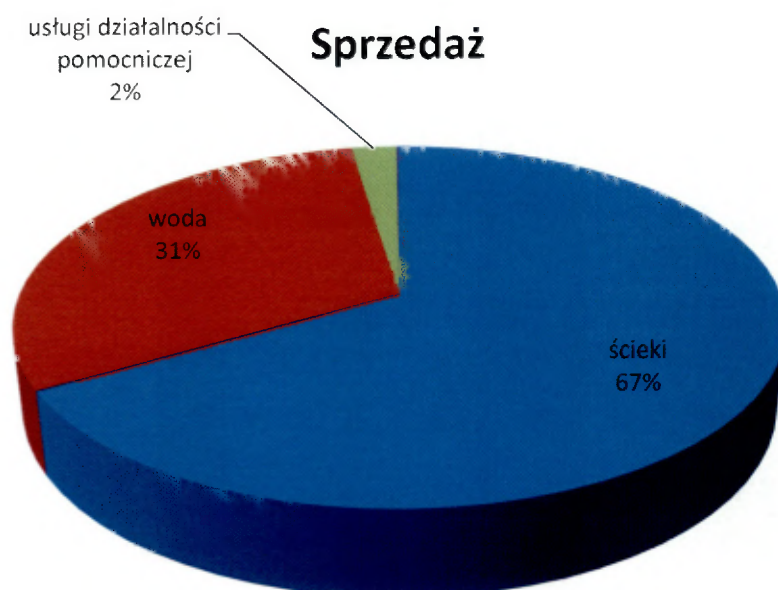
Po przeprowadzeniu procedur przetargowych uzyskano oszczędności, które wykorzystano na rozszerzenie zakresu rzeczowego Projektu. W marcu 2015 roku Spółka wystąpiła z wnioskiem o możliwość realizacji w ramach Projektu kolejnych zadań - przebudowy sieci wodociągowej w ul. Saperskiej, budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Strzeleckiej. Planowane jest również zautomatyzowanie procesów technologicznych SUW w Gierszowicach oraz zwiększenie funkcjonalności systemu monitoringu urządzeń kanalizacyjnych w Aglomeracji Brzeg. Łączna wartość rozszerzenia to ponad 2 mln zł.

Wyniki finansowe

Podstawowym źródłem przychodów spółki są usługi w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków oraz rozprowadzania wody. Dodatkowo spółka świadczy usługi czyszczenia kanalizacji, budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, usługi laboratoryjne.

Przychody ze sprzedaży w 2014 roku wyniosły 22 254,8 tys. zł, z czego:

- sprzedaż usług kanalizacyjnych 14 839,0 tys. zł,
- sprzedaż usług dostarczania wody 6 883,8 tys. zł,
- sprzedaż usług działalności pomocniczej 503,2 tys. zł,

Na pozostałej działalności operacyjnej uzyskano przychód w wysokości 6 294,2 tys. zł, a to przede wszystkim z tytułu:

- dotacji w wysokości wartości amortyzacji środków trwałych sfinansowanych z dotacji - 5 962,7 tys. zł, z czego 3 591,8 tys. zł. to równowartość amortyzacji za okres od dnia oddania środków trwałych do użytkowania do dnia otrzymania dotacji (lata 2008- 2013),
- rozwiązania odpisów aktualizujących należności - 62,1 tys. zł,
- rozwiązanie rezerwy - 60,0 tys. zł,
- refundacji wynagrodzeń z PFRON - 50,4 tys. zł,
- zwrotu kosztów sądowych - 19,3 tys. zł.

Na działalności finansowej osiągnięto przychody w wysokości 265 tys. zł, są to głównie:

- odsetki od lokat bankowych - 173,1 tys. zł,
- odsetki od nieterminowej zapłaty należności - 91,9 tys. zł.

W roku 2014 poniesiono koszty na:

- działalności operacyjnej - 22 088,0 tys. zł,
- pozostałej działalności operacyjnej - 530,4 tys. zł,
- działalności finansowej - 1 066,7 tys. zł.

Koszty związane z bieżącą działalnością eksploatacyjną są kosztami poniesionymi na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania spółki a tym samym do wywiązania się PWiK z podstawowego obowiązku, jakim jest zaopatrzenie w wodę oraz odbiór i oczyszczanie ścieków.

Do znaczących pozycji kosztów należą:

- amortyzacja 7 624,7 tys. zł – 35% ogółu kosztów,
- wynagrodzenia 6 685,6 tys. zł – 30% ogółu kosztów,
- narzuty na wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze 1 546,6 tys. zł – 7% ogółu kosztów,
- zużycie materiałów i energii 3 327,1 tys. zł – 15% ogółu kosztów,
- podatki i opłaty 1 797,0 tys. zł – 8,% ogółu kosztów.

Pozostałe koszty operacyjne to przede wszystkim koszty likwidacji środków trwałych, straty aktuarialne z tytułu utworzonej rezerwy na świadczenia pracownicze, odpisy aktualizujące oraz koszty sądowe związane z windykacją należności.

Koszty działalności finansowej w wysokości 1 066,7 tys. zł to głównie zapłacone odsetki od pożyczek w kwocie 898,9 tys. zł.

Spółka w 2014 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 4 348,0 tys. zł. Tak wysoki wynik finansowy to głównie efekt przeliczenia otrzymanej w 2014 roku dotacji – Płatności Końcowej z Funduszu Spójności oraz dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa.

Środki trwałe sfinansowane z dotacji zostały oddane do użytkowania w 2008 roku. Po otrzymaniu Płatności Końcowej wystąpiła konieczność rozliczenia przekazanej dotacji poprzez ujęcie w pozostałych przychodach operacyjnych wartości dokonanych dotychczas odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych ze środków FS.

Przewidywane kierunki rozwoju PWiK

W 2015 roku kluczowe dla Spółki będą:

- Terminowa realizacja i rozliczenie Projektu FS „Oczyszczanie ścieków w Brzegu – faza II”.
- Rozszerzenie Projektu FS oraz wykorzystanie „po przetargowych” oszczędności.
- Sprawne przeprowadzenie procedur przetargowych dotyczących rozszerzenia Projektu FS.
- Aktywne wsparcie działań władz Miasta związanych z ochroną przeciwpowodziową wyspy odrzańskiej.
- Realizacja porozumień z Miastem Brzeg w zakresie dozbrojenia Osiedla Tivoli.
- Rozliczenie inwestycji realizowanych w Gminie Skarbimierz wraz z określeniem efektywnych zasad eksploatacji majątku.
- Dyscyplina kosztowa oraz realizacja założonych planów techniczno-ekonomicznych.
- Doskonalenie procesów eksploatacyjnych w tym intensyfikacja procesów pozyskania energii.
- Utrzymanie założonych na Stacji Uzdatniania Wody efektów ekologicznych – obniżenie energochłonności oraz zużycia wody do celów technologicznych.
- Pozyskanie zleceń na usługi eksploatacyjne systemów kanalizacyjnych zakładów zlokalizowanych w strefie ekonomicznej w Skarbimierzu.
- Kontynuacja działań na rzecz ograniczania wpływu wód deszczowych i roztopowych na system kanalizacji sanitarnej.
- Pełne wykorzystanie możliwości rolniczego zagospodarowania osadów ściekowych.
- Zwiększenie skali zdalnych odczytów radiowych w sprzedaży wody.
- Zwiększenie zakresu monitoringu eksploatowanego systemu kanalizacji sanitarnej.
- Dalsze rozszerzanie usług w zakresie utylizacji tłuszczu na oczyszczalni ścieków.

W kolejnych latach coraz większe znaczenie będą miały działania związane z ustanawianiem służebności przesyłu oraz gospodarka wodami opadowymi.

PREZES

Artur Stecula

Stacja uzdatniania wody

Ujęcie wody powierzchniowej w Krzyżowicach

Galeria klarowników

Rurociągi spustowe od klarowników

Galeria filtrów

Pompownia II stopnia

Zabytkowa studnia zbiorcza

Oczyszczalnia ścieków

Piaskownik

Osadniki wstępne

Komory osadu czynnego

Osadnik wtórny

Komory zagęszczania osadu i wydzielone komory fermentacji

Zbiornik biogazu